

Strategia makroregionalna na rzecz Alp

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie strategii makroregionalnej na rzecz Alp (2013/2549(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 192, art. 265 ust. 5 oraz art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego (COM(2009)0248),
 - uwzględniając Konwencję w sprawie ochrony Alp z dnia 7 listopada 1991 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 grudnia 2010 r. pt. „Strategia Unii Europejskiej dla regionu Dunaju” (COM(2010)0715) oraz towarzyszący tej strategii orientacyjny plan działania (SEC(2009)0712/2),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie wdrożenia strategii UE na rzecz regionu naddunajskiego¹,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 24 czerwca 2011 r., w których wezwano państwa członkowskie „do kontynuowania we współpracy z Komisją prac nad ewentualnymi przyszłymi strategiami makroregionalnymi”,
 - uwzględniając wniosek Komisji z dnia 6 października 2011 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (COM(2011)0611),
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że strategie makroregionalne mają na celu poprawę wykorzystania dostępnych zasobów z myślą o rozwiązaniu problemów w zakresie rozwoju terytorialnego, wypracowaniu razem odpowiedzi na wspólne wyzwania, poprawieniu integracji przestrzennej oraz zwiększeniu skuteczności różnych form wspieranej przez UE polityki oraz partnerstwa między administracją publiczną i samorządami oraz innymi instytucjami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;
- B. mając na uwadze, że Komisja proponuje umocnienie ponadnarodowego aspektu polityki współpracy terytorialnej oraz że wszelkie nowo powstające strategie makroregionalne powinny być stosowane na zasadzie dobrowolności, ale opierać się na dotychczasowych doświadczeniach i najlepszych praktykach;
- C. mając na uwadze, że terytoria składające się na region alpejski charakteryzuje wiele wspólnych cech, np. geograficzna niepowtarzalność tych obszarów wysokogórskich oraz ich ściśle powiązania z większymi miastami w pasie podalpejskim;

¹ Dz.U. C 188 E z 28.6.2012, s. 30.

- D. mając na uwadze, że makroregionalna strategia na rzecz Alp, która powinna przypominać strategię przyjęte przez UE na rzecz Morza Bałtyckiego i regionu Dunaju, będzie szansą nadania Alpom nowego wymiaru i większego znaczenia w kontekście UE, jeśli chodzi o lepszy dostęp do środków finansowych;
- E. mając na uwadze, że region Alp należy do kilku państw członkowskich i państw spoza UE oraz tworzy makroregion, w którym występują wzajemne powiązania, różnorodne możliwości gospodarcze, coraz większe problemy środowiskowe, zmiany demograficzne oraz problemy związane z infrastrukturą transportową i energetyką; mając na uwadze, że lepsze wyniki i największą wartość dodaną może przynieść koordynacja wewnętrznej i zewnętrznej polityki wszystkich zainteresowanych stron;
- F. mając na uwadze, że Alpy są górami, których dobro leży w interesie Europy i społeczności międzynarodowej, wraz z ich wrażliwymi ekosystemami, dużą liczbą lodowców poważnie zagrożonych zmianą klimatu, licznymi chronionymi obszarami przyrodniczymi oraz różnymi endemicznymi gatunkami flory i fauny znajdującymi się pod ochroną;
- G. mając na uwadze, że polityka spójności ma na celu osiągnięcie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w całej UE;
1. uważa, że rozwój strategii na dużą skalę, takich jak strategii makroregionalne, powinien przyczynić się do zwiększenia roli szczebla lokalnego i regionalnego we wdrażaniu polityki UE oraz że za centralny element planowania i wdrażania strategii na rzecz Alp należy uznać zasadę wielopoziomowego zarządzania;
 2. przypomina wyniki pouczającego doświadczenia, jakim była strategia dla Morza Bałtyckiego i strategia dla Dunaju, dotyczące przejrzystości procesu decyzyjnego i przyznawania unijnych środków finansowych; wzywa Komisję, by przedstawiła niezwłocznie plan działań przeznaczony specjalnie dla obszaru alpejskiego w celu pokonania utrudnień strukturalnych występujących w regionach górskich oraz zapewnienia właściwych warunków dla wzrostu gospodarczego oraz skutecznej spójności społecznej i terytorialnej w regionie Alp;
 3. podkreśla pozytywną rolę, jaką odgrywają w stosunku do regionów unijne narzędzia ustawodawcze, takie jak europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT), zapewniające strukturalne wsparcie konkretnych aspektów współpracy i wymiany dobrych praktyk oraz opracowywania i wdrażania strategii rozwoju terytorialnego umożliwiających współpracę organów różnych szczebli;
 4. z zadowoleniem przyjmuje obecny rozwój sytuacji i zdecydowane podejście oddolne przyjęte w regionach obszaru Alp, które niejednokrotnie wyraziły chęć opracowania strategii na rzecz Alp, by skutecznie podejmować wyzwania wspólne dla całego łuku alpejskiego, spójnie wykorzystywać jego znaczny potencjał i zaspokoić potrzebę większej mobilności, bezpieczeństwa energetycznego, ochrony środowiska, rozwoju społecznego i gospodarczego, wymiany kulturalnej i ochrony ludności w regionie Alp;
 5. uważa zrównoważony rozwój Alp za jeden z głównych celów strategii makroregionalnej z uwzględnieniem dużej liczby lodowców zagrożonych zmianą klimatu;

6. uważa, że strategia ta powinna też sprzyjać współpracy w zakresie określania chronionych obszarów przyrodniczych i ułatwiać ją, jak miało to miejsce w przypadku niedawnej wspólnej inicjatywy parków narodowych Parc National du Mercantour (Francja) i Parco Naturale delle Alpi Marittime (Włochy);
7. wskazuje na znaczenie dostosowania treści strategii na rzecz Alp do konwencji w sprawie ochrony Alp i późniejszych protokołów do niej oraz uwzględnienia istniejącej współpracy transnarodowej i sieci kontaktów w tej dziedzinie;
8. podkreśla, że strategia makroregionalna na rzecz Alp powinna obejmować ochronę form tradycyjnego – głównie rolniczego – zagospodarowania gruntów, by wspierać różnorodność biologiczną, a także zachowanie istniejących obszarów chronionych;
9. apeluje, by Komisja przeprowadziła całościową ocenę strategii makroregionalnej na rzecz Alp w oparciu o obiektywne kryteria i mierzalne wskaźniki;
10. wzywa Komisję, by faktycznie wdrożyła art.174 TFUE, tworząc plan strategiczny w celu przewyciężenia utrudnień strukturalnych występujących w regionach górskich oraz zapewnienia właściwych warunków dla wzrostu gospodarczego oraz rzeczywistej spójności społecznej i terytorialnej w regionie Alp;
11. jest zdania, że terytorialny wymiar strategii doprowadzi do konkretnego rozwinięcia idei spójności terytorialnej;
12. podkreśla, że strategia makroregionalna dla Alp to skuteczne narzędzie zacieśniania europejskiej współpracy terytorialnej w tym regionie przez zastosowanie podejścia oddolnego i rozszerzenie współpracy dzięki lepszemu wykorzystaniu dostępnych zasobów, co ułatwia międzysektorową koordynację polityki;
13. podkreśla, że makroregionalna strategia na rzecz Alp zapewniłaby komplementarność poszczególnych inicjatyw UE dotyczących regionu Alp i obszarów górskich, a także wniosłaby autentyczną wartość dodaną w konkretne projekty;
14. uważa, że makroregionalna strategia na rzecz Alp musi obejmować koordynację istniejących funduszy unijnych, zwłaszcza w ramach polityki spójności, by realizować projekty mające na celu podejmowanie wspólnych wyzwań, do których należy ochrona środowiska, inwestowanie w konkurencyjność i innowacyjność, rolnictwo i leśnictwo, zarządzanie zasobami wodnymi, energia, kwestie środowiska i klimatu oraz transport;
15. podkreśla, że ewentualna strategia makroregionalna dla Alp powinna być zgodna z celami strategii „Europa 2020”, a przez to ze zobowiązaniami UE na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu;
16. podkreśla znaczenie zwiększania za pomocą takiej strategii potencjału innowacyjności w regionie alpejskim przez korzystanie z umiejętności, jakimi dysponują pracownicy regionu, nawiązywanie partnerstwa i współpracy między najważniejszymi zainteresowanymi stronami (w tym podmiotami rynku pracy, sektora edukacji, szkoleń i badań naukowych, a także pracodawcami), zatrzymywanie aktywnych młodych ludzi w regionie, wspieranie kreatywności i podnoszenie potencjału poszczególnych regionów w dziedzinie edukacji, nauki i badań;

17. podkreśla, że nowe „makroregionalne” ramy współpracy muszą zapewnić przekształcenie niekorzystnych warunków przyrodniczych regionów peryferyjnych, np. obszarów górskich, w zalety i szanse, a przy tym należy pobudzać zrównoważony rozwój tych regionów;
18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Komitetowi Regionów i pozostałym właściwym instytucjom.